

Laatste magazine in deze serie

Vanaf april 2021 hebben wij dit Energie Magazine uitgebracht in Stiens. Dit is nummer 5. Het Magazine verscheen in samenhang met een maandelijkse advertentie in de Stienzer. Doel is en was om de inwoners van Stiens en omgeving te voorzien van informatie over energiebesparing, over de energietransitie en de mogelijkheden om groene, duurzame energie te gebruiken. Wij konden deze serie Energie Magazines uitbrengen en verspreiden in Stiens dankzij een mooie subsidie van Plaatselijk Belang Stiens. Nogmaals onze hartelijke dank daarvoor.

We hopen dat je als lezers je bewust(er) bent geworden dat de klimaatverandering vraagt om ingrijpende maatregelen op het gebied van verduurzaming en energievoorziening in zijn algemeenheid en meer specifiek ten aanzien van je woning. Dus streven naar minder energieverbruik, aanbrennen van extra isolatie en het (mede)gebruik van andere (duurzame) energiebronnen.

De Stienzer Energykoöperasje U.A. is van plan om de inwoners van Stiens te blijven betrekken bij het werk dat ze doet en te stimuleren om energiebesparende maatregelen te treffen en duurzame energie te gaan gebruiken. Ook denken we na over meer buurtgerichte en acties. Wil je meedoen en met ons of anderen meepraten over de nabije toekomst? Geef je op als lid van onze coöperatieve vereniging. Immers samen kunnen we meer!

MAGAZINE 2022 - NUMMER 5

Dit magazine is een uitgave van de Stienzer Energykoöperasje U.A.

Het bestuur bestaat uit:

- Harm de Kroon - voorzitter
- Douwe Struiksma - secretaris
- Symen Bouma - penningmeester
- Sikke R. Roosma - PR & Communicatie
- Dethmer Boels
- Bauke Kuiper

Opmaak en druk: Brandsma Offset Ferwerd
Oplage: 3250 exemplaren
Papier: FSC gecertificeerd

De uitgave van dit magazine is mede mogelijk gemaakt door Plaatselijke Belang Stiens

Belangrijke adressen, telefoonnummers en websites

STIENZER ENERGYKOÖPERASJE U.A.:

Voorzitter: Harm de Kroon - 06-51518236, PR & Communicatie: Sikke R. Roosma - 06-10726222. www.stienzer-ek.nl, mail: info@stienzer-ek.nl

ENERGIELOKET LEEUWARDEN:

Via het Energieloket van de gemeente Leeuwarden kun je ook worden geholpen met vragen over je huis en energie besparen. www.energieloketleeuwarden.nl

ENERGIE VANONS:

Energie VanOns is het energiebedrijf dat de lokaal opgewekte groene energie levert aan haar particuliere en zakelijke klanten. <https://energie.vanons.org>

MILIEUCENTRAAL:

Milieu Centraal geeft je praktische tips, laat zien hoe je iets kunt aanpakken en vertelt wat het oplevert voor jezelf en het klimaat. Geeft inzicht in praktische tips voor het verduurzamen van je woning. www.milieucentraal.nl

VERBETERJEHUIS:

Deze website biedt per energiemaatregel oriënterende informatie en helpt je om snel en gemakkelijk te zien welke energiemaatregelen passen bij jouw situatie, wat ze opbrengen en wat de maatregelen kosten. Met de Energiesubsidiewijzer ontdek je of je subsidie kunt krijgen voor energiebesparende aanpassingen in je huis. www.verbeterjehuis.nl

HIEROPGEWEKT: Dit is dé website met informatie over lokaal energie opwekken en wonen zonder aardgas. Van energie besparen en isoleren tot de alternatieven voor aardgas. En van duurzame energie opwekken tot het energiesysteem van de toekomst. De website helpt je met informatie, inspiratie en sparringpartners. www.hieropgewekt.nl

Hoe kunnen we helpen?

- Heb je een vraag?
- Wil je het digitale nieuwsbulletin ontvangen?
- Wil je lid worden?

Kijk dan op de website www.stienzer-ek.nl en vul het juiste formulier in of stuur een e-mail naar info@stienzer-ek.nl

In dit lopende jaar zullen we je op de hoogte houden van de ontwikkelingen op het gebied van energiebesparingen en duurzaamheid. Dit doen wij door het uitbrengen van totaal vijf Energiemagazines en meerdere publicaties in de Stienzer.

www.stienzer-ek.nl

Wordt het niet tijd om over te stappen?

Nummer

5

Energie Magazine

Wat betekent de vaststelling van de gemeentelijke Warmtevisie voor mij?

Op woensdag 1 december 2021 stemde de gemeenteraad van Leeuwarden in met de plannen voor de Warmtevisie Leeuwarden. Deze Warmtevisie beschrijft welke alternatieven er zijn ten aanzien van de verwarming van de gebouwen in de gemeente en welke buurten (wijken of dorpen) kansrijk zijn om voor 2030 om van het aardgas te gaan en welke na 2030. Er worden de komende jaren dus stappen gezet om (zoveel mogelijk) aardgasvrij te worden.

Kansrijke buurten en stappen zetten

In de Warmtevisie wordt onderscheid gemaakt in kansrijke buurten vóór 2030 en daarna. Kansrijk voor 2030 is het gehele noordelijke deel van de gemeente. Met andere woorden Stiens en het grootste deel van het omliggende buitengebied van de voormalige gemeente Leeuwarderadeel.

De gemeente start in 2022 met plannen om stapsgewijs tot 2030 richting aardgasvrij te gaan. De gemeente stelt daarbij dat onderhoud aan de riolering en wegen een koppelkans biedt, net als maatregelen voor het omgaan met de klimaatverandering. Het aardgasnet is in delen van het gebied economisch bijna afgeschreven, zo geeft de gemeente aan.

Lees meer op pagina 2

Alternatieve vormen van warmte

Voor elke buurt (wijk of dorp) is in kaart gebracht welke alternatieve vormen van warmte geschikt kunnen zijn om de woning zonder aardgas te verwarmen. Als kansrijk voor Stiens en het buitengebied wordt aangekoerst op een (hybride) warmtepomp in combinatie met groen gas.

Ook wordt er op een aantal plaatsen gekeken naar kansen voor bijvoorbeeld energie uit water (aquathermie), of dicht bij Leeuwarden, op een collectief warmtenet. Deze alternatieven staan niet vast. De tijd zal het leren.

In overleg met de buurt - **onder meer met de Stienzer Energykoöperasje U.A.** - zal worden bekeken wat mogelijk is en wat de voorkeur van de bewoners is. Dit wordt uiteindelijk gezamenlijk vastgelegd in een op maat gemaakt buurtplan. We blijven je op de hoogte houden!

Een goed begin van 2022

Dat de wereld moet stoppen met het gebruik van olie, gas en kolen is inmiddels wel duidelijk. Door het verbranden van fossiele brandstoffen wordt de aarde te warm en dat betekent dat de leefbaarheid sterk achteruit gaat. Dus moeten we ook in Stiens en omgeving aan de slag om het gebruik van aardgas, kolen en olie uit te bannen en als het niet anders kan dan in ieder geval zoveel mogelijk te beperken.

Wat we nu al kunnen doen

We kunnen nu al veel doen, zoals een dikkere trui aantrekken en de thermostaat lager zetten. Ook het dichtdraaien van de verwarming in vertrekken waar je weinig bent helpt prima. Daarnaast is het belangrijk om zo veel mogelijk vrije warmte te isoleren. Ook het zelf opwekken van fossiel vrije warmte en fossiel vrije stroom is een goed plan, zoals het plaatsen van zonnepanelen op huizen en bedrijfsgebouwen. Maar het kan ook door windmolens te bouwen en groengas uit koeienmest te halen. En uiteraard met warmtepompen die de warmte halen uit de lucht of uit het oppervlaktewater. Op die manier kunnen we de komende jaren verdere stappen zetten. Ook de gemeente Leeuwarden ziet in haar onlangs vastgestelde Warmtevisie grote mogelijkheden voor Stiens en omgeving.

Gemeenschappelijke betrokkenheid

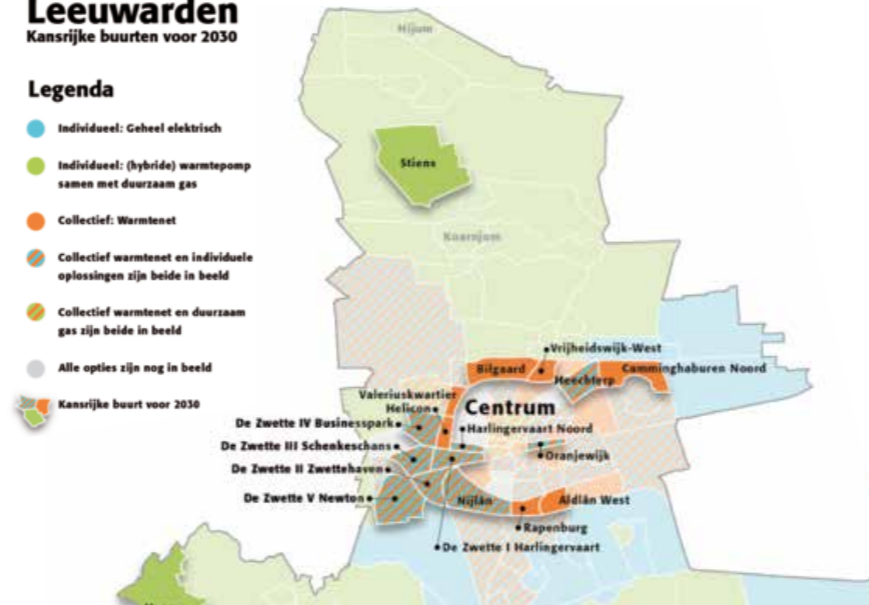
Voor het slagen van gezamenlijke acties is versterking van betrokkenheid van de inwoners van Stiens en omgeving noodzakelijk. Die betrokkenheid bepaalt het succes. Andersom: geen betrokkenheid, geen kans van slagen. Samen doen betekent dan ook

Leeuwarden

Kansrijke buurten voor 2030

Legenda

- Individueel: Geheel elektrisch
- Individueel: (hybride) warmtepomp samen met duurzaam gas
- Collectief: Warmtenet
- Collectief warmtenet en individuele oplossingen zijn beide in beeld
- Collectief warmtenet en duurzaam gas zijn beide in beeld
- Alle opties zijn nog in beeld
- Kansrijke buurt voor 2030

samen slagen. En stappen kunnen zetten. Uit de enquêtes die wij de afgelopen tijd hebben gehouden blijkt dat veel inwoners zeker gemotiveerd zijn om stappen in duurzaamheid te zetten. De bewoners geven het volgende aan: "Ik doe het voor mezelf, maar ook voor de voor de mienskip van Stiens" en "Samen zullen we ervoor zorgen dat we groener en duurzamer worden".

Ook zijn er al veel inwoners die hun woning geïsoleerd hebben en triple glas, zonnepanelen en een warmtepomp hebben aangeschaft. Mooie stappen in de richting van energiezuiniger en groener!

Actie ondernemen?

Stienzer Energykoöperasje wil uitvoering geven aan de gezamenlijke inzet van de inwoners van Stiens en omgeving. We streven ook naar collectieve zonnedaken en wellicht ook andere vormen van collectieve energieopwekking en verwarming.

Geef je goede voornemens in 2022 inhoud: doe mee en word lid.

Is de Stienzer Energykoöperasje een energiebedrijf?

Afgelopen tijd worden we vaker benaderd met de vraag of de Stienzer Energykoöperasje U.A. een energiebedrijf is. Zo kregen onze vrijwilligers in de wijk Stienservaat tijdens het buurtonderzoek een aantal keren de volgende opmerking te horen: "Ik heb al een goed energiecontract en ik doe niet mee aan jullie enquête. Die is alleen maar bedoeld om nieuwe klanten te werven".

Met nadruk willen we dit misverstand uit de wereld helpen. De Stienzer Energykoöperasje U.A. is absoluut geen energiebedrijf. Wij zijn een gewone vereniging met leden, zoals elke andere vereniging. Het bijzondere is dat wij zijn georganiseerd als een coöperatie, zodat we ook kunnen werken als een bedrijf.

'Samen sta je sterker'. Dat is de kern van een coöperatie.

In een coöperatie werken leden samen om zo meer te bereiken dan ieder voor zich. Coöperaties hebben een collectief doel. De leden, in dit geval inwoners van Stiens en omgeving, bundelen hun krachten in de coöperatie om hun individuele doelen te bereiken. De leden van de coöperatie hebben - zoals binnen elke vereniging - invloed op het beleid en op de doelen die we met elkaar willen bereiken.

De Stienzer Energykoöperasje richt zich - kort samengevat - op de volgende doelen:

- de bewustwording van inwoners van Stiens op het gebied van duurzame energie
- het adviseren van haar leden over (besparingen op) het energieverbruik
- het stimuleren en realiseren van besparingen op het energieverbruik en van oplossingen voor het op duurzame wijze produceren van energie
- het uitoefenen van een bedrijf gericht op inkoop en verkoop van duurzaam opgewekte energie voor haar leden en het uitoefenen van een bedrijf ter realisatie van bovenstaande ten behoeve van de leden.

Mooie resultaten buurtactie Stienservaat

In de maand november jl. heeft de Stienzer Energykoöperasje in samenwerking met de buurtvereniging Stienservaat een enquête uitgezet bij 150 adressen in deze buurt. Dit betreft de volgende straten Wythústerwei, Swanneblom -, Reidsjonger -, Tongerbout- en Pompeblédstrjitte. Uiteindelijk hebben we van 59 bewoners respons mogen ontvangen. Een prachtig resultaat.

Dit zijn de resultaten op hoofdlijnen:

- De respons is representatief voor de verscheidenheid aan woningen en het soort huishoudens.
- Bij ongeveer de helft van de respondenten liggen er zonnepanelen op het dak. De opbrengst in zelf opgewekte stroom van deze panelenbezitters was gemiddeld 2950 kWh per jaar. Hun huishoudelijke verbruik was gemiddeld 2533 kWh per jaar, dus deze groep wekt jaarlijks flink meer stroom op dan dat ze verbruikt!
- Van de respondenten in de wijk maakt bijna iedereen nog gebruik van gas voor het verwarmen van zijn of haar woning.
- We zien dat bijna 75% van de bezitters van zonnepanelen gemiddeld genomen 1315 m³ gas verbruikt. Bij de bewoners die geen zonnepanelen bezitten ligt het anders: gemiddeld genomen verbruiken die 1939 m³ gas.
- Bewoners die in zonnepanelen investeren, doen dit blijkbaar ook in andere energiebesparende maatregelen.
- Ook het huishoudelijk stroomgebruik ligt bij de panelenbezitters gemiddeld lager: 2533 kWh, tegen 2838 kWh voor de anderen. Een verschil van 11%.

Samenwerken en Informatie delen

Op de vraag of het nuttig en waardevol zou zijn om actief samen te werken en informatie en ervaringen te delen op het gebied van energie en energiebesparing werd instemmend gereageerd of met "misschien". Wij gaan kijken hoe we dit kunnen organiseren. Veel wijkbewoners toonden zich bereid tot het delen van ervaringen over zonnepanelen of isolatie.

Het vervolg

Deelnemers in het buurtonderzoek Stienservaat die een e-mailadres hebben achtergelaten, zijn inmiddels in het bezit van een meer uitgebreide rapportage. De komende tijd zullen wij bekijken welke activiteiten en initiatieven passen bij de uitkomsten van de enquête. Bovendien gaan we bekijken welke buurt de volgende kan zijn en wat we ook voor andere inwoners in Stiens kunnen betekenen op basis van de uitkomsten van deze enquête.

